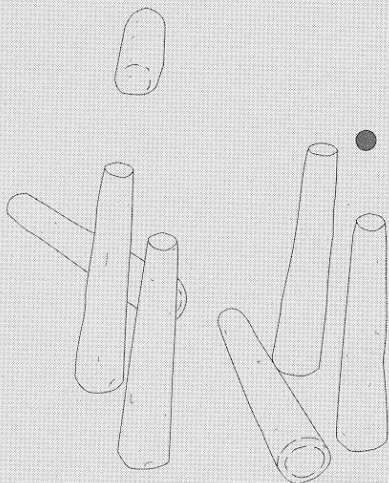

Carrer Ample

Num. 2 Butlletí intern de la Coordinadora Intercomarcal de Bitlles/Birles. Gener de 2007

Fotografia feta en motiu de la Fescat a Horta de Sant Joan, realitzada per Guillem Torné i Quim Botey.

- CONGRESO INTERNACIONAL DE BOLOS •
- CARBONERA I BITLLES A COLLDEJOU •
- VILALBA INAUGURA LES NOVES PISTES •
- CONFERÈNCIA A CORBERA •
- BOLO ALAVÉS •
- CALENDARI DE TIRADES •

Aquesta pot ser la teva pàgina,
anima't a omplir-la.
Col·labora amb el nostre butlletí.

*Aquest pot ser l'espai del teu anunci,
anima't a omplir-lo.
Col·labora amb el nostre butlletí.*

NOVA TEMPORADA I NOVA IL·LUSIÓ

Comencem una nova temporada amb il·lusió renovada i molts projectes que esperem es puguin dur a terme sense cap gran entrebanc. El més important, i també perseguit, és el de poder legalitzar-nos, ja que això ens pot ajudar a aconseguir els altres propòsits. Un altre dels projectes és poder ampliar el territori de la Coordinadora amb la veïna comarca del Priorat, cosa que ens costarà molta feina. I també d'altres de més petits però no menys importants, com pot ser el mantenir el bon ambient i l'harmonia que hi ha dins el nostre petit món de les bitlles.

Volem que aquesta il·lusió amb la que comencem la temporada s'encomani a tots els bitllaires i que aquestes ganes de treballar s'estenguin per tota la Coordinadora. Sense els jugadors la Coordinadora intercomarcal de bitlles/birles no és res.

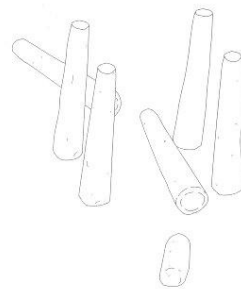
Cal destacar l'augment de col·laboracions que hem tingut en aquest segon "Carrer Ample", des d'aquí donem les gràcies a tots i esperem que això vagi en augment.

Comencem una nova temporada amb nova il·lusió, però recordem el trist final de la temporada passada. La mort del nostre company i amic Magí ens ha marcat a tots una mica, i podem estar segurs que el recordarem sempre que fem una tirada de bitlles, de la mateixa manera que recordem els altres companys que ens han deixat.

El saber fer de la gent en casos com aquest va demostrar que el jugador que lluita contra nosaltres per una copa o una posició a la classificació no es el nostre adversari, és el company al que respectem i apreciem. La resposta de la gent va ser massiva i unànime. Cal mantenir aquest valors que ens fan humans de debò.

Volem desitjar-vos una temporada amb molts encerts i bitlles.

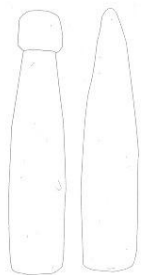
EDI- TO- RIAL

SUMARI

<i>Editorial</i>	Nova temporada i nova il·lusió	pàg. 1
<i>Notícies</i>	Vilalba inaugura les noves pistes	pàg. 2
<i>Notícies</i>	Congreso Internacional de Bolos	pàg. 3
<i>Notícies</i>	Carbonera i bitlles a Colldejou	pàg. 4 i 5
<i>Notícies</i>	Conferència a Corbera	pàg. 6 i 7
<i>Qui és...?</i>	Un veterà de la Coordinadora	pàg. 8
<i>Jocs de bitlles</i>	Bolo Alavés	pàg. 9 i 10
<i>Racó de lletres</i>		pàg. 11
<i>Retalls</i>	Notícies en quatre ratlles	pàg. 12, 13 i 14
<i>Cal fer-ho!</i>	Cal portar les bitlles/birles!	pàg. 14
<i>Retalls</i>	Al nostre company Magí	pàg. 15
<i>Classificacions</i>	Equips, individuals i lliures	pàg. 16

NOTÍ- CIES

VILALBA INAUGURA LES NOVES PISTES

Seguint amb la ronda d'inauguracions que van començar Benissanet i Corbera, Vilalba va inaugurar les seves noves pistes el passat dia 27 d'agost, dia en què celebrava també la Tirada Intercomarcal.

Com es costum, el dia va començar amb l'esmorzar, i abans de fer la tirada el senyor Xavier Marzo Francés, alcalde de Vilalba dels Arcs, va fer un petit discurs en què elogiava la iniciativa portada pel grup local. Seguidament també digueren unes paraules els senyor Xavier Pallarés i Povill, president del Consell Comarcal de la Terra Alta, i Ramon Sanz, president del grup local de birles.

Tot i que es va fer la inauguració, les pistes no estan del tot acabades, ja que falta urbanitzar-ne el voltant de les mateixes, i segons l'alcalde estaran millorades en properes tirades.

Pel que fa a la tirada, sembla que va ser una de les de puntuació més baixa, tot i que hi va haver un equip que va saber aprofitar-ho.

La classificació va quedar de la següent manera:

Tirada infantil

- 1r. Joan Marc Miró, de Benissanet.
- 2a. Andrea Marco, de Vilalba.

Tirada lliure 9 metres

- 1a. Teresina Boldó, d'Horta.
- 2a. Maria Clausells, de Masboquera.

Tirada lliure 11 metres

- 1r. Francesc Sambró, de la Fatarella.
- 2n. Quimet Salsench, de Montroig.

Tirada individual

- 1r. Antoni Aguilera, de Cambrils.
- 2n. Esteve Pié, de Corbera.
- 3r. Antoni Locilla, de Cambrils.

Tirada d'equips

- 1r. Cambrils
- 2n. Rasquera
- 3r. L'Hospitalet
- 4t. Corbera
- 5è. Pinell

*Vista de les noves
pistes de Vilalba*

CONGRESO INTERNACIONAL DE BOLOS

Com es va comunicar al butlletí anterior, i seguint amb la ruta de les trobades de jocs tradicionals, es va realitzar un viatge per assistir al Congreso Internacional de Bolos y Juegos Tradicionales de Santander, entre el 14 i el 17 de setembre.

En nom de la Coordinadora Intercomarcal de Bitlles/Birles, hi van anar dos representants de Reus i un del Pinell de Brai.

Les activitats programades en el congrés estaven dividides en dues franges horàries, una al matí i l'altra a la tarda. Al matí hi havia xerrades, les quals constaven d'una taula rodona i torn de paraula, en què es van tractar temes com "Models d'organització dels jocs tradicionals", en què es parlava del paper de les federacions i de les associacions culturals i quina podria ser la millor forma d'organització; "La formació en els jocs tradicionals", en què es parlà del paper que poden tenir les escoles en l'ensenyament del joc tradicional i del paper de les escoles esportives en certes federacions, etc.

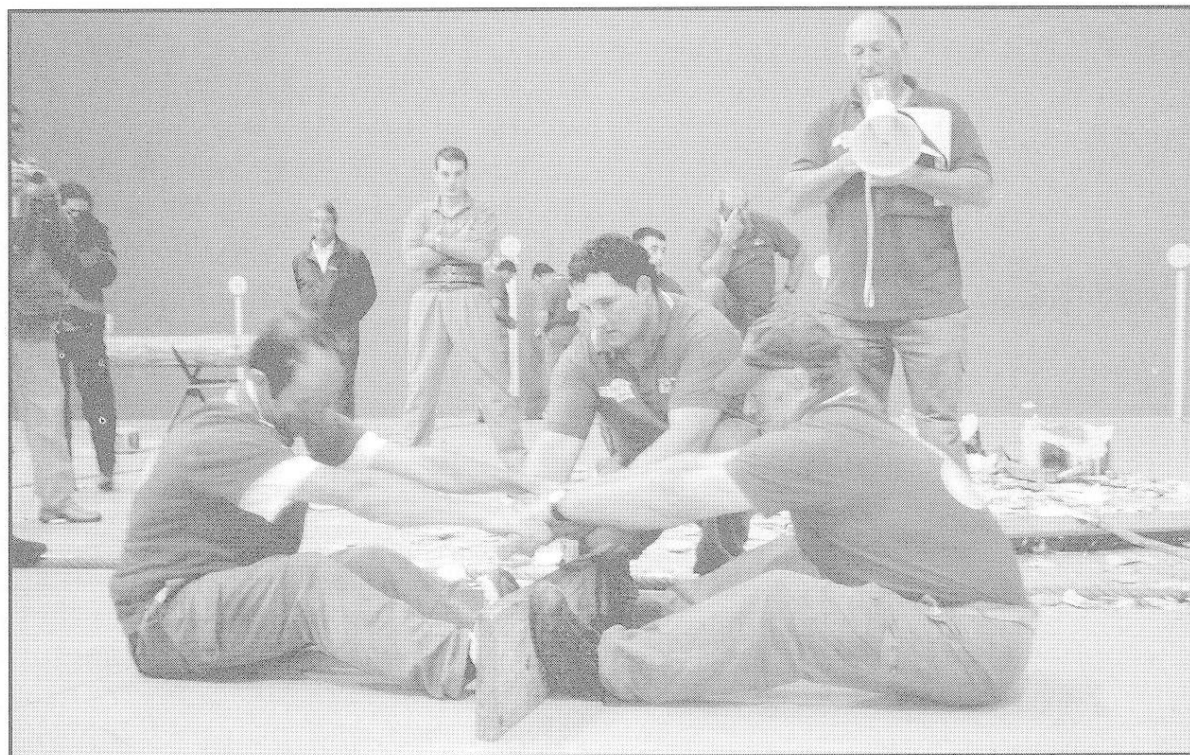
A la tarda era l'hora de les exhibicions del jocs de les diverses regions participants. S'hi podien veure setanta jocs de diferents punts: Canàries, València, Castella la Manxa, Aragó, Catalunya, País bascofrancès, i fins i tot d'altres zones d'Europa, com Polònia, França, Portugal i Escòcia, i del món, Tunis i Brasil.

Com a comunitat organitzadora, Cantàbria va preparar una exhibició de jocs propis de la regió, representats en una zona esportiva municipal. Entre aquests jocs hi havia els *bolos*, amb molt de renom a la zona, tala de troncs, carrera de lleteres, *salto pasiego* i d'altres, la majoria dels quals tenen com a base la força.

L'organització fou acurada i el congrés brillà pel seu bon ambient. Vam poder retrobar-nos amb antics companys i companyes coneguts a França i a Terol, i en vam fer de nous. Així que, tot i el llarg viatge (set hores de camí) i la pluja que va caure, l'experiència va valer la pena.

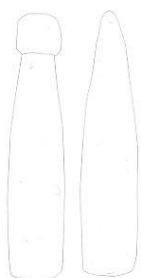
NOTÍ-
CIES

*Eleuteri
Martinez*

*Demostració de
jocs càntabres, joc
anomenat tiro del
palo*

NOTÍ- CIES

Joan Llorens

Grup de Bitlles de Colldejou

jlloren1@xtec.cat

Muntant el marge de pedres al voltant de la carbonera

CARBONERA I BITLLES A COLLDEJOU

Durant la segona quinzena de juliol, tal i com estava previst, vam fer la carbonera a l'àrea de lleure, a la plaça de la carbonera que hi ha al costat del camp de bitlles. El primer dia, divendres, no la vam poder encendre perquè era massa tard, així que ens vam citar per a l'endemà. Dissabte la vam acabar de muntar i després la vam encendre. Cal donar les gràcies al Baldiri Rofes, que la va començar, i molt especialment, al Llorenç Rofes, que va ser l'encarregat de dirigir i vigilar tots els treballs. També cal agrair la feina de les altres persones que van col·laborar-hi.

Cal dir que teníem al costat l'equip d'extinció d'incendis de l'ADF de Colldejou amb el dipòsit ple d'aigua i les mànegues preparades, però no va caldre en cap moment la seva intervenció.

No va ser una carbonera gaire gran i la vam fer a l'estil de Colldejou, amb dos mil quilos de llenya d'alzina.

El primer dia hi hagué molta animació. Allí, grans i petits, vam menjar i beure, explicar històries i cançons al voltant de la carbonera que ens enviava el seu fum i ens feia canviar de lloc. S'establiren torns de

vigilància de dues hores, tota la nit, i durant el dia sempre hi hagué algú vigilant. Dimarts al tard vam ofegar la carbonera i divendres la vam obrir i vam treure el carbó, que vam deixar refredar fins a l'endemà, quan el vam recollir. Abans el posaven en sarrions, que eren portats pels animals o en carros. Nosaltres vam posar el carbó en sacs.

Un dels actes paral·lels va ser una tirada de bitlles nocturna, amb l'ajut d'uns focus que hi vam instal·lar. Va canviar el vent i ens enviava el fum damunt. Era curiós veure els dibuixos que feia, encara que a nosaltres ens dificultava la visió i ens feia plorar.

Com es fa una carbonera?

De primer, cal fer el replà on anirà la carbonera i netejar-ne els voltants per impedir que surti foc i es produeixi un incendi forestal.

Després, es posen els travessers i, al damunt, una primera capa de bòlic. Damunt es posa la llenya més grossa en capes successives i s'acaba amb una altra capa de bòlic. Aleshores cal recobrir tota la llenya amb la bolorda i fer un marge de pedres al seu voltant. La bolorda es tapa amb terra fina que, per anar bé, hauria de ser d'una altra carbonera. S'ha de tapar bé per evitar que respiri, ja que cremaria massa ràpidament i sortiria cendra en lloc de carbó.

La carbonera ha de tenir una boca i dues o més espitlleres, i també una o més fumeres. Les espitlleres van als costats, i les fumeres, al darrere de tot. S'encén per la boca o boquet i al cap d'unes hores la terra que té damunt llisca i tapa aquesta obertura. La combustió continua dintre. Cal vigilar que no es facin forats i, si es produeixen, s'ha d'agafar bolorda i embotir-la en el forat i tot seguit tapar-la amb terra.

A mesura que passa el temps,

veurem com baixa la carbonera. Cal anar amb compte que la terra no es clivelli. El Llorenç hi pujava damunt i la premia amb els peus com si trepitgés verema. Si surt foc per alguna de les espitlleres, cal ensorrar-la.

Al cap d'uns dies, quan surt foc per la fumera, cal ofegar la carbonera i deixar que s'apagui per treure'n després el carbó. Amb les mans, es tira cap enrere, escampant-lo, per evitar que s'encengui. Si s'ha encès, cal mullar-lo. Quan ja s'ha tret tot i està ben fred, es recull i es desa.

Glossari:

Bolorda o bolarda: brots verds de rama de pi.

Boca o boquet: petit portal fet amb pedres que es posa al començament de la carbonera i serveix per encendre-la.

Bòlic: llenya més prima per facilitar l'encesa.

Coladors: forats que apareixen i que cal tancar per obtenir la combustió incompleta de la llenya, o sigui, la carbonització.

Culots: trossos de llenya mal carbonitzada.

Espitllera: escletxa que es deixa en un costat per afavorir la circulació de l'aire.

Fumera: lloc perquè surti el fum.
Ofegar la carbonera: tancar-la del tot, impedit l'entrada d'aire, per aconseguir que s'apagui.

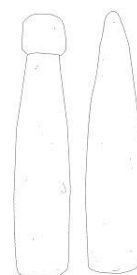
Obrir la carbonera: anar traient la terra fins a trobar el carbó i, aquest, separar-lo.

Sarrió: antic recipient d'esparg que servia per transportar carbó, terra, palla..., més petit que la sàrria.

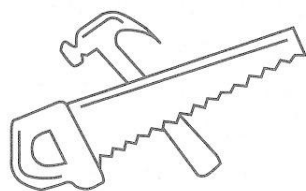
Solera: el replà on es munta la carbonera.

Travessers: els buscalls que es col·loquen sota de tot, per evitar que la llenya de la carbonera toqui a terra.

NOTÍ- CIES

Carbonera amb la bolorda

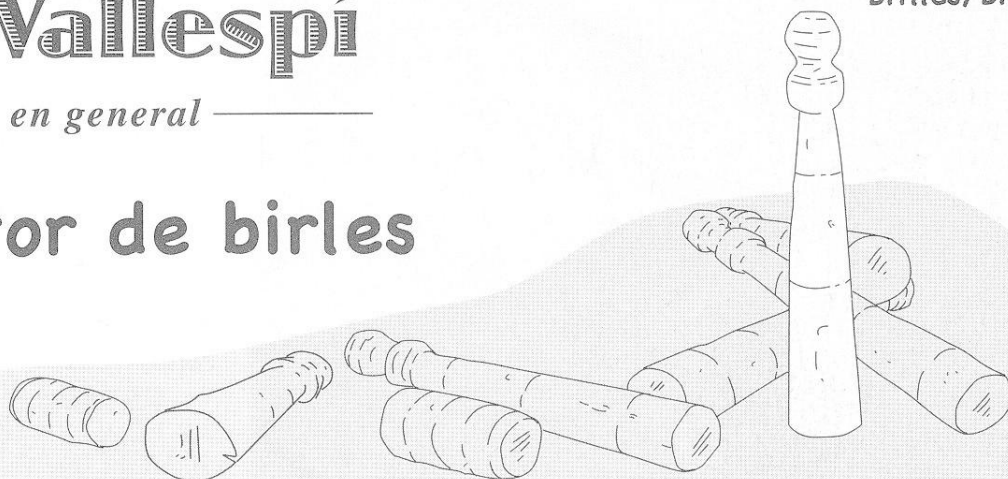

**Fusteria
Vallespí**

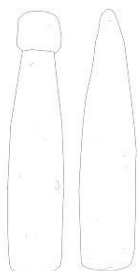
— Fusteria en general —

Autoritzat per la
Coordinadora Intercomarcal de
Bitlles/Birles

Constructor de birles

NOTÍ- CIES

CONFERÈNCIA A CORBERA

El dia deu de desembre de dos mil sis la Coordinadora va encetar una sèrie d'actes que vol anar fent durant la temporada per tal de fomentar el joc de les bitlles/birles. Aquest acte consistia en una conferència a càrrec del Sr. Vicenç Julià de Corbera en la que explicava la seva experiència en la gestió del grup de birles de Corbera, de com es podria utilitzar aquesta experiència en altres grups per tal de fitxar gent nova i de com mantenir-la al llarg dels anys, cosa important per tal de mantenir el joc viu.

Fem seguidament un resum de les paraules del Sr. Vicenç Julià.

Cal deixar clar, primer de tot, que els problemes que es poden donar dins els grups només afecten els grups i de cap manera han d'afectar la Coordinadora com a associació.

Com aconseguir gent?

La forma més efectiva d'aconseguir gent és el campionat local, organitzat sempre en festes assenyalades, com pot ser la festa

major, el dia de l'ermita o qualsevulga altra trobada, i organitzar aquest acte en el lloc on hi ha la gent, de manera que aquesta no s'hagi de desplaçar per tal de jugar a les birles.

La quantitat de tirades ha de ser més alta que la habitual. En el cas de Corbera fem vint tirades per jugador, ja que a les primeres rondes s'acostuma a fallar per la falta d'experiència.

Les pistes han de ser poques per tal de mantenir una atenció dels jugadors que no tiren sobre els que tiren, a Corbera en fem només tres de pistes.

Cal remarcar que el campionat local ha de ser només per a la gent del poble.

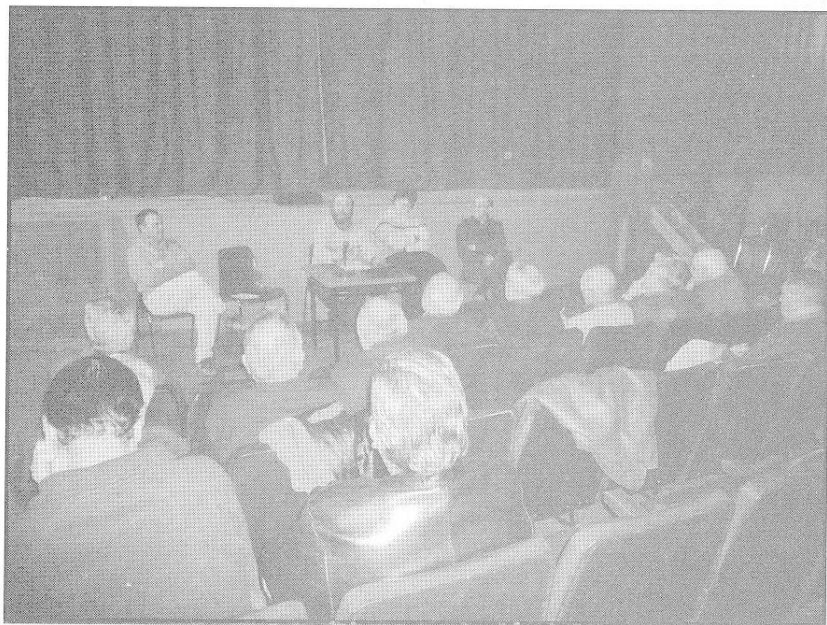
Després del campionat es pot fer una celebració amb una mica de pica-pica, ja que és un bon moment per a que la gent es relacioni i acabi de fer amistat i enganxar-se a les birles. Cal pensar que l'entrada d'una persona a l'equip pot fer que n'entrin més: amics, veïns, parents, etc.

Una altra forma d'aconseguir gent és amb les tirades lliures; cal organitzar-les amb pocs equips per tal que els possibles nouvinguts no s'espantin, perdin la por als altres pobles i puguin començar a fer amistat amb la gent dels altres equips.

Cal donar a conèixer a la gent del poble les tirades que organitzem i remarcar que estan obertes a tothom que vulgui participar-hi.

La forma més dràstica, però de vegades la més efectiva, és la de buscar gent casa per casa. A Corbera l'any dos mil es va fer córrer la

Moment de la conferència.

veu que calia gent per a l'equip de birles, dient-ho a tots els parents, amics, a les entitats del poble, fins i tot a l'ajuntament, i es va aconseguir que entrés gent nova.

Com mantenir la gent?

Per tal que els tiradors se sentin bé dins l'equip, és recomanable fer reunions periòdiques, una o dos durant la temporada, per a que tothom pugui dir la seva, i les decisions de l'equip es prenguin entre tots. Un sopar, dinar o festa anual fa que la gent es relacioni més.

No s'ha d'obligar el jugador a entrenar-se o a venir a totes les tirades, i cal procurar que els primers desplaçaments siguin a prop del nostre poble. D'aquesta manera el nouvingut entra en la dinàmica de l'equip a poc a poc.

S'ha de procurar també que dins de l'equip no hi hagi mal ambient per motius aliens a les birles, com poden ser la política, les enemistats entre entitats o altres coses.

El nouvingut ha de tenir tots els drets dels altres jugadors, tothom ha de ser igual.

Com fer l'equip

Des de que vam començar, a Corbera hem seguit diferents sistemes per a fer l'equip, els podem resumir de la següent manera:

-Si a l'equip som cinc o menys, no hi ha cap problema, tothom juga a l'equip.

-Quan vam ser més de cinc, els tres primers de l'equip van ser els guanyadors de la tirada local anual, i el quart i cinquè anaven canviant segons la puntuació de l'última tirada, els dos millors entraven al'equip.

-Un altre sistema era que els

quatre primers de l'equip eren els guanyadors de la tirada local anual i el cinquè tirador s'escollia a l'atzar.

-Més tard vam fer que els cinc primers guanyadors de la tirada local anual formessin l'equip, i la resta de jugadors ho fessin a la tirada lliure. Aquest sistema obligava els jugadors a venir a totes les tirades, i no podien faltar si no era per causa justificada.

-Després vam passar a fer l'equip per les birles que feia el jugador. Si en feia més de quatre es mantenia a l'equip, i si en feia menys passava a la tirada de lliures. Per tornar a l'equip havia de fer més de cinc birles.

-L'altre sistema que vam utilitzar va ser el de posar a l'equip els jugadors que més birles feien tirada a tirada.

-Després passàrem a comptar la mitjana de fetes dels jugadors, i jugava a l'equip el que la tenia millor.

-L'últim sistema que fem servir és el de puntuar les birles que fa cada jugador; si es fan cinc birles es puntuen amb un punt; si se'n fan sis, amb dos punts; si se'n fan set, amb tres punts; si vuit, amb quatre punts; i nou, amb cinc punts. L'equip el formen els jugadors amb més punts.

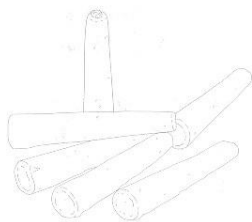
Aquesta puntuació es pot variar, decidint l'equip la puntuació més correcta.

Tots aquests sistemes eviten que una persona sola decideixi qui tira a l'equip, i d'aquesta manera es poden estalviar mals entesos i enrabiades dins l'equip. Cal que cada equip adopti el sistema més apropiat per a ell i que ho faci amb el consens de tots els tiradors per a que no hi hagi problemes.

NOTÍ- CIES

UN VETERÀ DE LA COORDINADORA

QUI
ÉS...?

Hem anat a buscar un dels homes més veterans de la Coordinadora, Tomàs Miró, amb més de 170 tirades, més de 700 bitlles fetes i amb

dues tirades de nou bitlles. Un

h o m e tranquil, u n a m i c a tímid, i a m b moltes coses a explicar.

—*Quant vas començar a jugar a bitlles?*

—Amb 7 o 8 anys ja jugàvem, i ens fèiem les birles nosaltres mateixos de tronquets que t r o b à v e m . Després, amb la guerra el joc es va perdre i l'any 1982 es va tornar a jugar. Amb el meu pare, Tomàs Miró, Minguet de Potro, Pinyolet i Manel de Potro.

—*Quina anècdota recordes de tots aquests anys de bitlles?*

—No sé, potser haver fet set birles de carrera al primer tirador, o també aquella vegada que vaig fer 22 birles seguides. I una de no gaire bona va ser una vegada, quan començàvem a jugar, que vam anar a Amposta i ens vàrem barallar perquè no ens deixaven jugar.

—*Què és el que t'agrada de la Coordinadora?*

—L'ambient que hi ha, i la competició que es fa entre els pobles.

—*No canviaries res?*

—Potser la forma de puntuar. Puntuaria a birla caiguda, i no a birla feta, però potser hi hauria més problemes a la taula.

—*He sabut que vas ser pioner en els viatges internacionals amb les bitlles.*

—Sí, vam anar a Tarbes convidats a fer una demostració del joc. Hi vam anar Menxol i jo, i després vam anar a Barcelona, a la festa de la Mercè. Feien u n campionat i vaig quedar primer.

—*Agraïm a Tomàs la seva atenció.*

"BOLO ALAVÉS"

Hi ha proves documentals que demostrin que aquest joc era practicat àmpliament als segles XV i XVI. Al segle XVII es va consolidar i extenent-se durant els segles XIX i XX es va estendre per tota la província.

Els arxius de l'Església han deixat constància del joc, i s'hi troben dades sobre el lloguer de les boleres, normes de joc i esbrons dels capellans per molestar durant la celebració de les misses amb el soroll de les boleres pròximes a l'església.

Era corrent que els dies de mercat els jugadors fessin fortes apostes, arribant fins i tot a apostar els diners aconseguits en la venda o els animals acabats de comprar.

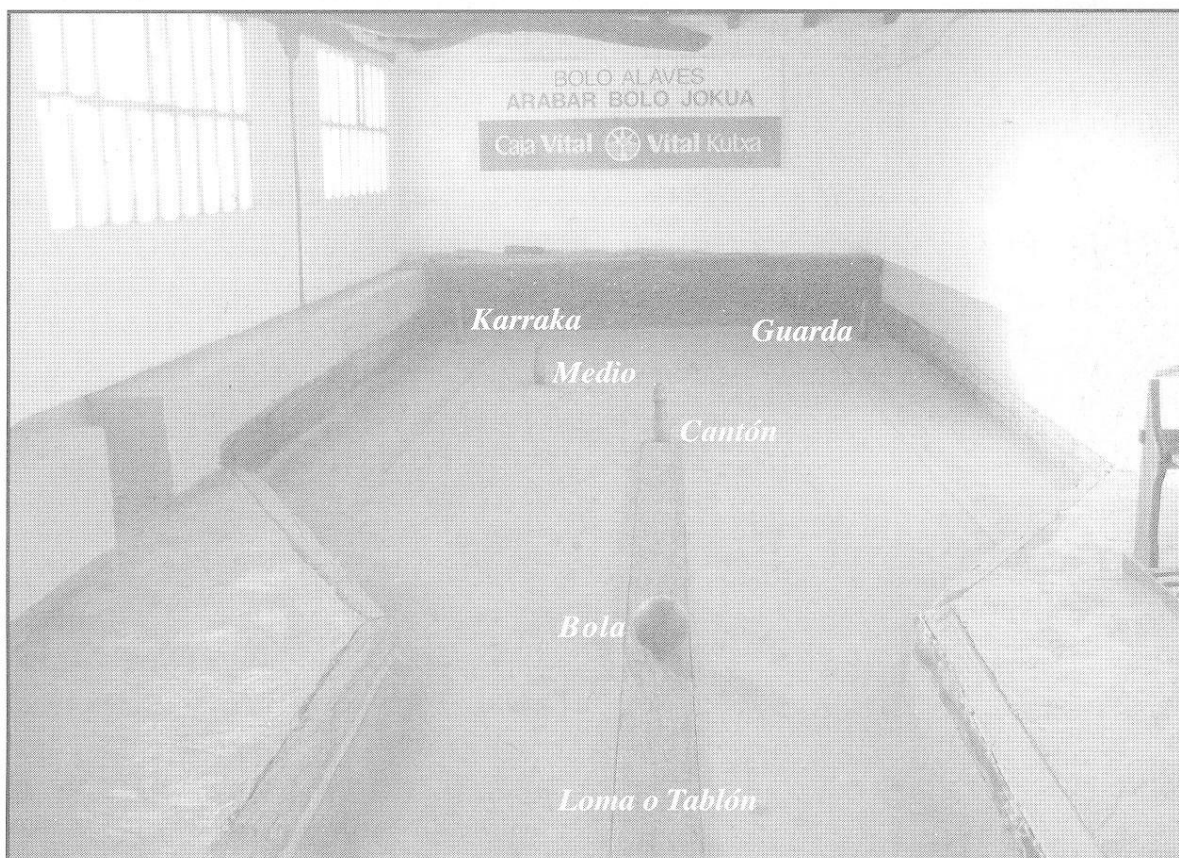
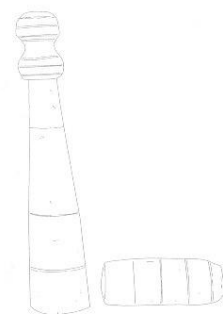
Cada zona d'àlaba ha conservat les seves pròpies particularitats tant en el sistema de joc com en les regles de funcionament. La modalitat que ha quedat més estesa és la de *la llanada* o anomenada popularment

bolo alavés.

El joc consisteix a fer caure el major nombre de les quatre bitlles que té el joc, anomenades *Cantón*, *Medio*, *Karraka* i *Guarda*, llençant una bola de fusta d'uns 2,5 quilos al llarg d'un tauló de 20 centímetres d'ample i aproximadament 20 metres de llarg.

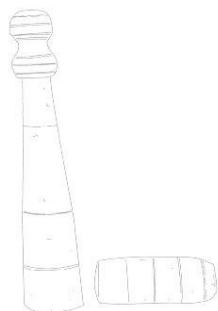
Al camp de joc hi ha tres zones diferenciades. La primera és la zona de tir, on hi ha un tauló de fusta amb una amplada mínima de 30 centímetres i una longitud d'1,6 metres, i col·locada de forma perpendicular a la zona de *loma*. La zona de *loma* o *tablón* és la zona on hi ha un tauló, que és de fusta noble, amb uns vint metres de llarg, per on han de rodar les boles. Finalment hi ha la zona de *bolos*, que està destinada a la ubicació dels *bolos*, els quals es planten sobre unes bases de fusta, ferro o altre material rígid i encastades al terra, anomenades *cases* o *zacos*, *tacos*.

JOCS DE BIT- LLES

*Pista de bolo alavés
amb els seus
elements de joc*

JOCS DE BIT- LLES

A l'hora de puntuar, tots els *bolos* tenen el mateix valor, un punt, però és obligat fer caure primer l'anomenat *cantón* perquè la resta de *bolos* puguin puntuar.

Els *bolos* que hagin caigut perquè els hagi tocat la bola després de rebotar contra les parets laterals o del fons no puntuen.

La bola, una vegada llençada ha de fer el primer contacte sobre la *loma* rodant sobre el tauló fins al final d'aquest.

S'anomena *bola trabajada* aquella a què el tirador dóna un efecte de rotació per tal que a l'impactar amb el *cantón* faci caure el major nombre de *bolos*. Aquest efecte de fer rotar la bola s'anomena *del pequeño* quan la rotació és a la dreta i *del gordo* quan és a l'esquerra.

Pel que fa a l'organització del joc l'any 1965 es constitueix la Federació de Bolos de Álava. Això fa que el joc s'institucionalitzi i passi a ser considerat un esport.

L'any 1977 comença el primer campionat interpobles, donant una forta empenta al joc, serveix d'esperó per a la rehabilitació i millora de nombroses boleres, i fa aparèixer les categories infantil, juvenil i femenina. Durant la dècada

dels 80 es viu el moment àlgid de la competició, en què arriben a participar més de cent equips.

La modalitat alabesa funciona com un únic club a tota la província. La Junta de la modalitat és qui organitza totes les competicions federades i gestiona les subvencions i tot tipus d'ingressos.

Dins el club de modalitat alabesa, els federats es reparteixen en equips que representen els pobles de la província en les competicions de interpobles i el *Torneo Diputación*, que són les més importants. Per a la resta de competicions es poden formar equips de quatre jugadors totalment independents dels anteriors.

De forma no oficial, els equips estan representats per un delegat, que és el que assisteix a les assemblees, les quals estan obertes a tots els federats tant en veu com en vot.

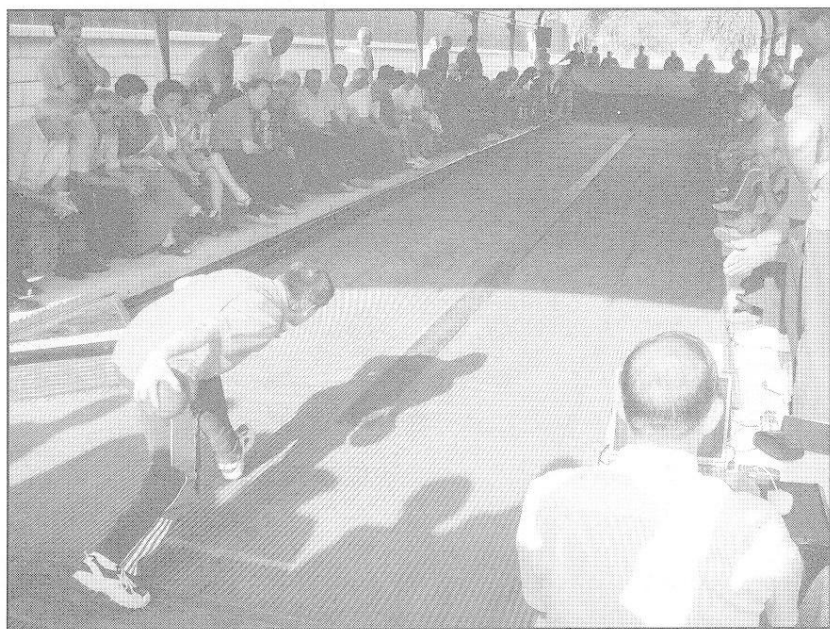
La tradició del joc a Àlaba és tan important que no s'entén una festa patronal sense un campionat, que s'organitza des de forade la Federació. Antigament aquests campionats aportaven una ajuda econòmica per a l'organització de la resta d'actes de la festa, tot i que actualment són deficitaris.

Una altra modalitat de joc lliure són les *pasadas*, en què els jugadors fan una aportació econòmica i el que hagi obtingut més puntuació s'emporta el total dels diners.

Fora de l'ambient festiu, el més corrent són les partides a dos equips, en què es juguen les consumicions o fins i tot els sopars, però sempre sense un fi lucratiu.

Un altre fet important del joc és que compleix una important missió social, ja que afavoreix les relacions tant entre jugadors com entre pobles. Un exemple és l'esmorzar que organitza l'equip amfitrió dins la competició interpobles.

Partit de la competició interpobles

Volem corregir un error de l'anterior *Carrer Ample*. Els versos dedicats a l'Ignasi Saladié i titulats "El sobirà de les bitlles" van ser escrits per Josep Toda i no per Antoni Florencio. Demanem disculpes a Josep Toda.

RACÓ DE LLE- TRES

A LA MEMÒRIA DE MARCEL ARAGONÉS

La tirada del 24 de setembre a Cambrils va començar amb un minut de silenci per l'ànima d'en Marcel Aragonés, tirador i company nostre. També va jugar durant un any amb els companys de Colldejou.

Va morir a l'edat de 69 anys per la maleïda malaltia del càncer.

Des de Mont-roig volem fer-li aquest petit homenatge.

Pilar Mendoza

Mont-roig del Camp, 25 d'octubre de 2006

BITLLES AL CEL

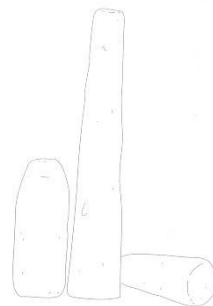
*El nostre company
Marcel se n'ha anat.
Cada tirada que fem
ell està present.*

Companys i amics l'enyorem.

*Els carrils estan marcats,
les bitlles plantades,
els tiradors preparats,
el pito ha sonat.*

*Les bitlles llisquen de les mans,
la bitlla queda plantada,
l'àrbitre l'ha apuntada.*

*Penso en Marcel,
crec que en aquest moment
ell també està jugant al cel.*

JUGAR A BITLLES A TOTHOM POT AGRADAR

El jugar a les bitlles s'ha fet molt popular, jo diria que més ara que no ho havia estat mai. En l'actualitat hi juguen petits i grans, homes i dones entre totes les diferents edats, els uns federats i altres en grups associats, però a la fi, es juga a les bitlles tots plegats a les pistes formades i corresponents camps.

Si mirem atentament trobarem una debilitat d'atenció en els joves de divuit a trenta anys. És una manera de posar el llistó dalt i baix. Ara, on sempre trobarem menys apassionats serà als pobles grans o determinades ciutats.

Sembla ser que els grans pobles i les ciutats no agermanen les persones allí residents. Contrari és en els pobles de menys habitants, on les persones s'apinyen en el seu menester tant en festes i esports que el poble requereix.

Bé, això és el que ara aporta la nostra actualitat però, hem de mirar un tant més les dones que per cada dia agafen el bitllot més seriosament. Manejant-lo amb destresa, saben fer-lo anar bé.

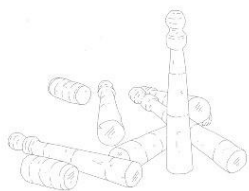
Algunes l'agafen just per la punta, com si fos una eina feta per no manejar-se a seues mans, però per cada dia és agafat de manera millor, captivant l'atenció de l'aficionat si observa les emocionants bitlles que també elles fan.

Encara que mai igual seran l'home i la dona, sí és segur en moltes coses existeix igualtat, com ha de ser, i amb bona esportivitat davant la competició, cadascú en el seu grup format, acabada la rivalitat amb les persones amigues els èxits aconseguits amb les bitlles disfrutar.

Antoni Raduà

RE- TALLS

NOTÍCIES EN QUATRE RATLLES!

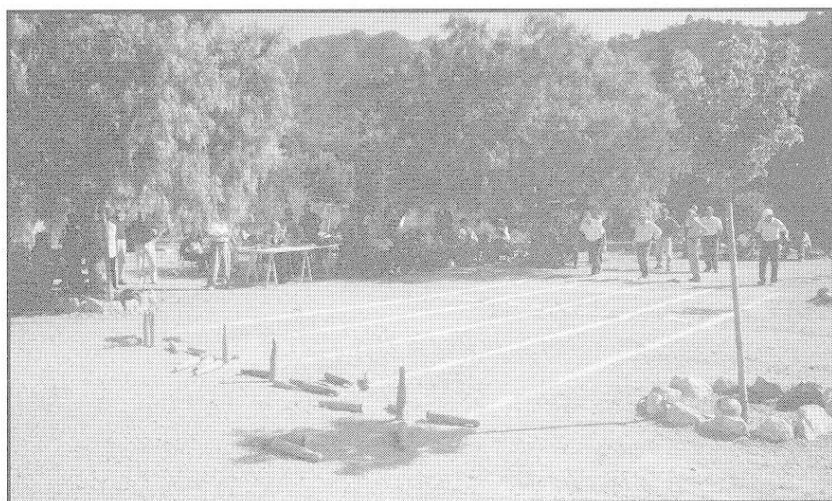
V Festa de l'Aiguardent de Prat de Comte

Durant els dies 13, 14 i 15 d'octubre es celebrà a Prat de Comte la V Festa de l'Aiguardent, i dins dels actes de la festa s'havia organitzat una tirada de birles amb la participació de diferents pobles de la Terra Alta.

Es va fer una tirada lliure al costat del camp de futbol, en una zona de pícnic. La tirada es va dividir en tres categories: homes, dones i infantil. Aquesta tirada serveix com a tirada de promoció de les birles a la comarca.

Tirada de Prat de Comte

Vicenç Julià

Nou bitlles!

Durant la segona meitat de la temporada només un tirador ha aconseguit tan preuada meta, el jugador ha estat **Llorenç Ferré**, de la Fatarella, i ho aconseguí el disset de setembre, a la tirada de Xerta.

Felicitats, Llorenç!.

Miami participa a la tirada de l'Hospitalet

Un grup de set tiradors, quatre homes i tres dones, van participar a la tirada de l'Hospitalet. Ho van fer a la tirada de lliures, però pel que sembla estan molt interessats a

formar part de la Coordinadora de bitlles com a equip la temporada que ve. Tot i ser la primera tirada entre nosaltres, els nervis no els van afectar gens, ja que un dels tiradors va arribar a fer cinc bitlles.

Des de la Coordinadora els donem la benvinguda i esperem que la propera temporada siguin un més de la família.

Onze tiradors arriben a les 50 tirades

Aquesta temporada els tiradors que han arribat a les cinquanta tirades són:

Xavi Marco i Miquel Falcó, de Xerta; **Florentín Vidiella**, del Pinell de Brai; **Pedro Guillem i Joan Losilla**, de Cambrils; **Joan Calanda**, **Joan Llarg i Josep Escoda**, de Benissanet; **Antoni Moreso**, de Rasquera; **Raül Font**, de Mont-roig, i **Antoni Adell**, de Masboquera.

Per a la suma d'aquestes tirades, només es compten les tirades fetes a l'equip i fins al final de la temporada anterior. És a dir, aquests tiradors van acabar la temporada 2005 amb més de cinquanta tirades. Els tiradors que aquesta temporada hagin acabat amb més de cinquanta tirades al seu historial seran premiats amb la medalla al final de la temporada 2007.

Les bitlles a Benissanet

Volem fer una mica d'història de les bitlles a Benissanet.

Molt abans de la guerra ja es jugava a aquest joc, nens i grans. Els grans hi solien jugar amb diners i els més petits, com a joc de diversió.

En aquells temps destacava un home anomenat "de Casa el Garxo", que sempre que jugava, amb un sol bitllot feia bitlla.

Després, a poc a poc, aquest joc va anar en decadència, fins que fa uns cinc anys un grup de gent van anar a un poble veí, on feien un campionat, i els van animar a tirar. A partir d'aquell dia van decidir de tornar a començar, i aquí estem!

Personalment, penso que és un joc o, més ben dit, un esport tradicional molt enriquidor, perquè és un dels únics esports en què poden participar tres generacions d'una mateixa família i, per descomptat, com en tots els esports, es fan molts amics.

Aleydis Miró

Tirada de birles a Altafulla

Amb motiu de fer arribar les birles de la Coordinadora a la major quantitat de pobles, es va realitzar una tirada a Altafulla durant la segona setmana de la seva festa major.

la tirada es va fer en una plaça al mig del poble i hi participaren quatre equips, un dels quals era l'equip de Corbera que hi assistia com a convidat; els altres equips eren: un de paletes, una colla d'amics i el tercer estava format per familiars. L'acte va ser informal. Els equips estaven formats per sis membres i, entre els equips i els tiradors informals, hi participaren unes quaranta persones. A la mateixa plaça hi va haver dos actes paral·lels, una sessió de teatre i una trobada de col·leccionistes.

La tirada va durar unes dues hores, havent de limitar el temps de la tirada, ja que al final hi volia participar tothom.

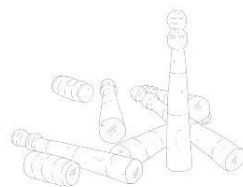
La assistència d'uns dos-cents espectadors va fer que hi haguessin situacions curioses. Uns joves ens van preguntar si quan les fèiem caure totes es deia *strike*, com si fos a la bolera. D'altres preguntaven on podien pagar per jugar i alguns

jugaven a tombar-les totes.

El cas és que va ser un èxit. Com a trofeus hi hagué uns lots per als equips i unes copes pels que feien més puntuació, que van ser Josep Altadill, Pedro Bravo i Ramon Clua de Corbera. Després de la tirada, l'equip de Corbera va animar els d'Altafulla a Organitzar una tirada local i els va convidar a participar a la tirada de Corbera, l'últim diumenge d'abril de 2007.

Vicens Julià

RE-TALLS

Festa de l'oli a Cambrils i Montbrió

Amb motiu de la festa de Sant Antoni i aprofitant la diada de l'oli, es va realitzar a la cooperativa de Cambrils un esmorzar popular i seguidament la tirada de bitlles, a les nou hi va haver l'esmorzar i a les deu la tirada lliure de bitlles. Hi van participar uns vint-i-cinc jugadors i la classificació va quedar de la següent manera:

a la tirada d'homes,

- 1r. Joan Lavilla de Cambrils
- 2n. Ramón Alsina de Mont-roig
- 3r. Quimet Salsench de Mont-roig

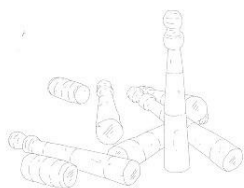
i a la tirada de dones,

- 1a. Antònia Hernández
- 2a. Isabel Cazorla
- 3a. Pilar Aguirre

Tirada de Sant Antoni a Cambrils.

RE-TALLS

El dia dinou de gener, i a la mateixa hora que a Cambrils, es va fer la Festa de l'oli a Montbrió, i el senyor Francesc Bladé, veí del poble i company de les bitlles per part de l'equip de Rasquera, va organitzar la primera tirada de bitlles a Montbrió.

El regidor d'esports de la localitat, que era present a la festa, va comentar-nos de que properament Montbrió disposarà d'unes pistes de bitlles al costat del camp de futbol. Desitgem al senyor Francesc Bladé molta sort en la seva tasca d'introducció de les bitlles a Montbrió.

La classificació de la tirada va ser la següent:

a la tirada d'homes,

- 1r. Ramon Alsina de Mont-roig
- 2n. Joan Pàmies de Mont-roig
- 3r. José De La Calle de Miami
- 4t. Crecéncio Caja de Cambrils

i a la tirada de dones

- 1a. Pilar Aguirre
- 2a. Antònia Hernández
- 3a. Paula Abat

Totes dues tirades van ser d'allò millor, esperem que es tornin a repetir.

M. Pilar Mendoza

Acords presos a les reunions de la Coordinadora.

A les reunions de final i de començament de temporada es van prendre el següents acords:

- Es tria el fet de fer 2 rondes de 4 i 5 tirades per provar el temps que ens hi estalviem, després decidirem si canviarem o no mentre no hi hagi nous pobles que vulguin tirar.
- S'aprova per unanimitat la realització de cartells amb els noms dels pobles per posar-los en els diferents carrers on s'han de plantar les birles.
- Si una birla es desplaça durant la tirada i continua plantada es considerarà feta.
- No es pot seguir tirant un cop estiguin totes les birles a terra.
- Es pintaran els mànecs dels birlots de colors diferents per tal que no es traspassin d'una pista a l'altra.
- S'incorpora a la Junta de la Coordinadora: Eleuteri Martínez del Pinell.
- S'accepta la mostra que s'ha presentat per als cartells dels noms dels pobles.
- Durant la primera tirada i la segona (Rasquera i Reus) es provarà la nova forma de jugar (2 rondes en lloc de 3). Un cop finalitzada la tirada de Reus s'acordarà com continuar.
- El dinar de final de temporada l'organitzarà Horta de Sant Joan el proper dia 28 d'octubre.

CAL FER-HO!

CAL PORTAR LES BITLLES/BIRLES!

Aquesta temporada hi ha una nova norma que ens afecta a tots, que és la de portar obligatòriament les bitlles/birles. A cada tirada el poble organitzador col·locarà a cada pista un cartell amb el nom del poble que haurà de plantar-hi les bitlles/birles. D'aquesta manera ens assegurem que sempre n'hi haurà, i que no les plantaran sempre els mateixos equips.

Al nostre company Magí

Company i amic de tots és així com et recordarem sempre, somrient, alegre, acceptant totes les bromes que ens fèiem contínuament. Un home pacífic, bon tirador de birles així et volem recordar. Aquesta imatge de tots aquests anys, mai s'oblidarà, quedarà en la nostra memòria, encara que per molt que ens hi esforcem no hi podem deixar de pensar, tinc un nus a la gola cada vegada que ho recordo. Feia pocs minuts que havia passat l'accident, vam arribar amb la meva dona i un company, em vaig quedar parat quant em van explicar el que estava passant, els teus companys del Pinell estaven tristos, dolguts i un hem va dir: és Magí!. Déu meu, vaig cridar!. Ningú podíem fer res per ajudar, no arribava cap assistència.. quins moments més llargs, amargs.. per fi van arribar totes les assistències, però, no hi va haver remei.

Sempre estarà en el meu pensament aquell dia, pena i tristesa per tots els amics i companys de les birles, però et recordarem tal com eres, alegre, content i amb la teva rialleta de sempre.

Bienvenido Fucho

Iniciem avui una nova temporada de les birles/bitlles; enguany però, aquest inici té un regust diferent. A ben segur que en la ment de tots estarà l'últim dia de la temporada passada, un dia dur per a tots nosaltres. Un company ens deia adéu de forma inesperada i sobtada, va ser un dia d'incrèdilitat, ningú ens acabàvem de creure el que estava passant, d'impotència davant dels fets. Fins ara, altres companys ens havien dit adéu, però les causes eren ben diferents, malalties més o menys greus, edat... Però el teu adéu a la nostra família, així és com alguns consideren el joc de les birles/bitlles, en el dia que havia de ser el "nostre dia", el dia del fi de temporada, el dia en el que tots ens trobem amb molta menys tensió, en el que ens acomiadem amb l'esperança de tornar-nos a veure properament, aquest dia i de la forma que vas marxar han fet el teu adéu malauradament especial, però no volem recordar les preguntes sense resposta, el maleir d'alguna manera la sort o el destí, les cares d'impotència i de dolor dels teus companys d'equip i de joc. Et volem recordar a tu, la teva arribada a les tirades, sempre amb el somriure a la boca, les teves atencions, quan faltava alguna cosa als companys, el teu capoteig quan no acabava de sortir una birla per molt que la treballassis, les teves bromes, sempre mesurades, els teus consells... en definitiva, et volem recordar amb la teva bonhomia, tal i com eres, tal i com seràs per sempre més en els nostres cors. Aquell dia vas presidir el dinar simbolitzant-te en la copa que havies ajudat a guanyar juntament amb els teus companys d'equip, avui i la resta de dies presidiràs una part del nostre cor amb el teu record. Sabem que, des d'allà on ets, seguiràs totes i cadascuna de les nostres tirades, continuaràs sentint-te orgullós de la teva camiseta i, perquè no dir-ho de tots els teus companys. Sabem que t'agradava el nostre joc i que, d'alguna manera, allà on siguis, seguiràs les juguesques; nosaltres aquí, seguirem tirada rera tirada amb el nostre camí, com avui, com demà... com sempre, però no dubtis ni un sol moment que quan mirarem enlaire, o en un gest, o en una paraula, et recordarem.

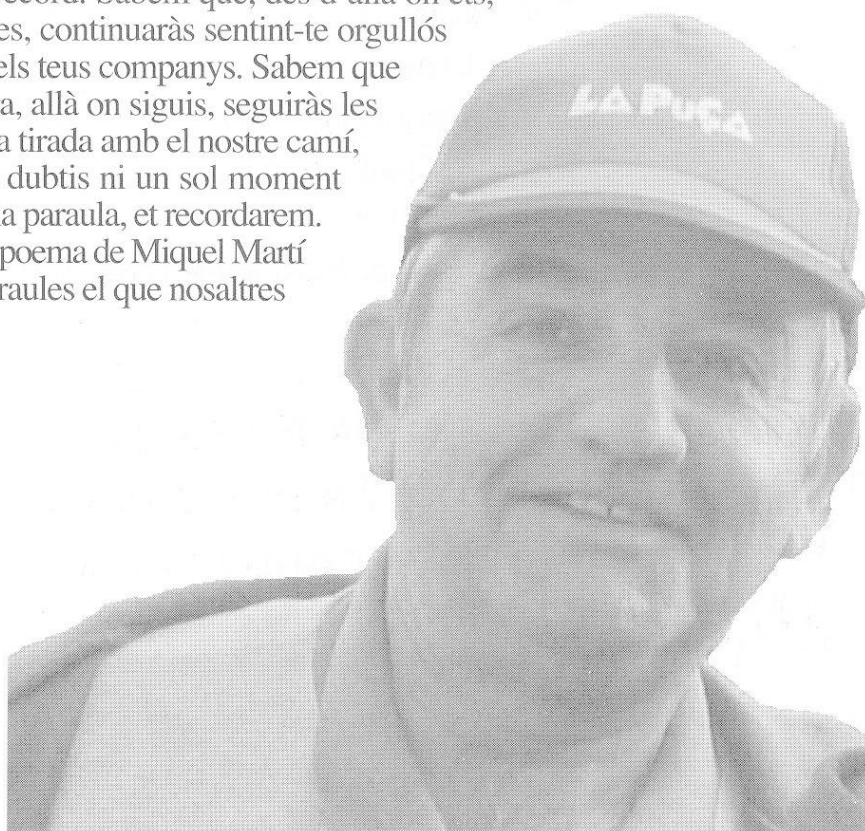
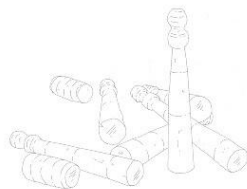
Deixa'ns dir-te adéu amb una adaptació d'un poema de Miquel Martí i Pol, ell molt més que nosaltres et dirà amb paraules el que nosaltres tenim en el nostre cor.

*És bo tenir sempre a punt el recurs
d'un joc que empleni el buit de tu, per fer-ne
la pertinent cuirassa que em preservi
del malson de l'enyor i la tristesa.*

*Aleshores te'm fas present en cada
tirada, i quan, sol, la recordo
no hi ha distància entre el teu cos i el meu,
units per sempre més en les birles*

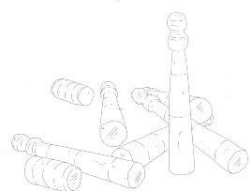
Paquita Pinyol

RE- TALLS

CLAS- SIFI- CA- CIONS

Temporada
2006

CLASSIFICACIÓ D'EQUIPS

Rasquera	296
Corbera	294
La Fatarella	283
Pinell de Brai	280
L'Hospitalet de l'Infant	274
Cambrils	261
Mont-Roig	258
Vandellós	250
Reus	250
Horta de Sant Joan	248
Benissanet	248
Xerta	233
Pratdip	222
Alforja	221
Masboquera	212
Vilalba dels Arcs	200
Colldejou	198
Tivissa	137
Montbrió	1

CLASSIFICACIÓ INDIVIDUAL

Bienvenido Fucho (fat)	88
Llorens Ferré (fat)	87
Tomàs Miró (ras)	83
Joan Llarg (ben)	82
Lluís Benaiges (ras)	82
Ramon Clua (cor)	82
Teo Castillo (hos)	82
Joan Josep Benaiges (ras)	81
Josep Lluís Lleixà (xer)	81
Esteve Pié (cor)	79
Josep M. Vidal (xer)	79
Ramon Alsina (mon)	78

CLASSIFICACIÓ TIRADA INFANTIL

Joan Marc Miró (ben)	72
Maria Martí (reu)	18
Modest Pallejà (cam)	10

CLASSIFICACIÓ TIRADA LLIURES 11 m.

Josep Altadill(cor)	72
Pedro Bravo (cor)	61
Ramon Rius (fat)	52
Josep Peig (cor)	51
Joan Pàmies (mon)	48
Daniel Figueras (hos)	48
Joan Julià (cor)	48
Antonio Quilez (hos)	47
Antoni Florencio (mon)	46
Jordi Vallespi (pin)	44

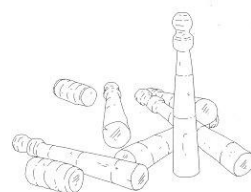
CLASSIFICACIÓ TIRADA LLIURES 9 m.

Margarita De Los Rios (cam)	78
Lina Macia (hor)	69
Mercé Miró (xer)	62
Teresina Boldó (hor)	55
Antonia Hernandez (mon)	51

Rasquera, 4 de març
Reus, 25 de març
Pinell, 1 d'abril
Benissanet, 15 d'abril
Corbera, 29 d'abril
Cambrils, 6 de maig
Horta, 13 de maig
Vandellòs, 20 de maig
Pratdip, 3 de juny
Alforja, 17 de juny
Colldejou, 8 de juliol
Masboquera, 22 de juliol
Mont-roig, 5 d'agost
Vilalba, 26 d'agost
Fatarella, 2 de setembre
Tivissa, 16 de setembre
Xerta, 23 de setembre
Hospitalet, 7 d'octubre

CA- LEN- DARI

Temporada
2007

*Dinar de fi de temporada a Horta de Sant Joan
28 d'octubre*

*Aquest pot ser l'espai del teu anunci,
anima't a omplir-lo.
Col·labora amb el nostre butlletí.*

DAY - PRINT

G R À F I Q U E S

Polígon Industrial Nirsa

C/ de la Grassa, 13

43206 REUS

Tels. 977 75 56 96

977 75 34 89

Fax 977 75 54 97

dayprint@grafiquesdayprint.com